

Нѣкои отъ защитниците на идеитѣ на сердаря намиратъ — безъ обаче да указватъ на источника — цѣла теория въ тази инертностъ, искавана отъ насъ още въ самото начало на войната. Лично азъ тукъ не виждамъ никаква теория и мисля, че мнозина ще се съгласятъ съ менъ. Най-добро доказателство на това служи обстоятелството, че замѣстниците на Абдуль-Керимъ-паша сж дѣйствували не по-добрѣ отъ него; това е вѣнъ отъ всѣко съмнѣние. Ще кажа даже нѣщо повече: стария сердаръ, съ своя помощникъ Ахмедъ Еюбъ, биха дѣйствували много по-добрѣ, разбира се, отъ тѣзи които ги смѣниха. Но това доказателство ли е? Можемъ ли да се основаваме на това за създаване на нѣкаква теория, освѣнъ «теория на лошото?»

Можеше ли Абдуль-Керимъ-паша, безъ да излѣзе отъ четирижгълника, да мисли за заемаването на флангова позиция, както нѣкои прѣдполагатъ? Ето пакъ още едно грамадно заблуждение, тъй като укрѣпенитѣ географически пунктове никакъ не съставляватъ и стратегическа позиция. За да може фланговата позиция да изпълни очакваното отъ нея, необходимо е щото тя да удовлетворява на слѣдующитѣ три сжществени условия:

1. Щото на нея да бжде възможно съсрѣдоточаването въ течение на нѣколко часа.
2. Щото тя отъ операционната линия на противника да не бжде отдалечена повече отъ единъ, а най-много два, перехода.
3. Да сжществуватъ за насъ удобни пжтища, водящи отъ зоната на нашето съсрѣдоточение къмъ линията на неприятелското настжпление; да може лесно да се прѣмине отъ заплашване къмъ дѣйствие безъ да бждемъ безпокоени.